

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΡΧΑΓΓΕΛΩΝ ΜΟΝΤΡΕΑΛ

Μεγάλη Παρασκευή έσπέρας

ΤΑ ΕΓΚΩΜΙΑ

ΣΤΑΣΙΣ ΠΡΩΤΗ

Ἦχος πλ. α'.

Ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ, κατετέθης Χριστέ, καὶ Ἀγγέλων στρατιαὶ ἐξεπλήττοντο, συγκατάβασιν δοξάζουσαι τὴν σὴν.

Ἡ ζωὴ πῶς θνήσκεις; πῶς καὶ τάφῳ οἰκεῖς; τοῦ θανάτου τὸ βασιλείον λύεις δέ, καὶ τοῦ ἄδου τοὺς νεκροὺς ἐξανιστάς;

Μεγαλύνομέν σε, Ἰησοῦ Βασιλεῦ, καὶ τιμῶμεν τὴν Ταφὴν καὶ τὰ Πάθη σου, δι' ὧν ἔσωσας ἡμᾶς ἐκ τῆς φθορᾶς.

Μέτρα γῆς ὁ στήσας, ἐν σμικρῷ κατοικεῖς, Ἰησοῦ παμβασιλεῦ τάφῳ σήμερον, ἐκ μνημάτων τοὺς θανόντας ἀνιστῶν.

Ὁ Δεσπότης πάντων, καθορᾶται νεκρός, καὶ ἐν μνήματι καινῷ κατατίθεται, ὁ κενώσας τὰ μνημεῖα τῶν νεκρῶν.

Ὁ ώραῖος κάλλει, παρὰ πάντας βροτούς, ὡς ἀνείδεος νεκρὸς καταφαίνεται, ὁ τὴν φύσιν ώραῖσας τοῦ παντός.

Ἡ ζωὴ θανάτῳ, θαῦμα! πῶς ὁμιλεῖ; πῶς θανάτῳ καταργεῖται ὁ θάνατος; ἐκ θανόντος πῶς πηγάζει δὲ ζωὴ;

Νοερῶν συντρέχει, στρατιῶν ἢ πληθύς, Ἰωσήφ σὺν Νικοδήμῳ συστεῖλαί σε, τὸν ἀχώρητον ἐν μνήματι σμικρῷ.

Ὁ χειρὶ σου πλάσας, τὸν Ἀδὰμ ἐκ τῆς γῆς, δι' αὐτὸν τῇ φύσει γέγονας ἄνθρωπος, καὶ ἐσταύρωσαι βουλήματι τῷ σῷ.

Ἐπὶ γῆς κατῆλθες, ἵνα σώσης Ἀδὰμ, καὶ ἐν γῆ μὴ εὐρηκῶς τοῦτον Δέσποτα, μέχρις ἄδου κατελήλυθας ζητῶν.

Νεκρωθέντα πάλαι, τὸν Ἀδὰμ φθονερῶς, ἐπανάγεις πρὸς ζωὴν τῇ νεκρώσει σου, νέος Σῶτερ ἐν σαρκὶ φανεῖς Ἀδὰμ.

Ὁ Κριτῆς εἰς κρίσιν, ἀπαχθεῖς ὡς κριτός, κατακρίσεως ἡμᾶς ἠλευθέρωσας, τοὺς θνητοὺς ἀθανασίας ἀξιῶν.

Τὴν πλευρὰν ἐνύγης, ὁ πλευρὰν εἰληφώς, τοῦ Ἀδὰμ ἐξ ἧς τὴν Εὐὰν διέπλασας, καὶ ἐξέβλυσας κρουνοὺς καθαρτικούς.

Ὁ ζώσας φίλον, Ἰησοῦ μου τὸν σὸν, τεταρταῖον ἄπνουν ὄντα τὸν Λάζαρον, πῶς αὐτὸς τριημερεύεις ἐν νεκροῖς;

Ὁ νεκροὺς ἐγείρων, ἐν τοῖς Σάββασι πρὶν, ἐν Σαββάτῳ πῶς αὐτὸς νῦν ἀθάνατε, σαββατίζεις ὡς νεκρὸς μετὰ νεκρῶν.

Ὡς βροτὸς μὲν θνήσκεις, ἐκουσίως Σωτῆρ, ὡς Θεὸς δὲ τοὺς θνητοὺς ἐξανέστησας, ἐκ μνημάτων καὶ βυθοῦ ἁμαρτιῶν.

Ἀπαθῆς ὧν φύσει, τῆς Τριάδος ὁ εἷς, τῇ βροτεῖα παθητὸς φύσει γέγονας, ἀπαθείας ἀξιῶν τοὺς γηγενεῖς.

Κἂν ἐν τάφῳ ἔδυσ, καὶ τῶν κόλπων Χριστέ, τῶν πατρῶων οὐδαμῶς ἀπεφοίτησας, τοῦτο ξένον καὶ παράδοξον ὁμοῦ.

Ὡς νεκρός ἐν τάφῳ, ὡς Θεὸς σὺν Πατρὶ, καὶ ἐν ἄδη ὡς Δεσπότης τῆς κτίσεως, τοὺς δεσμίους ἀπολύεις τῆς φθορᾶς.

Ὑπὸ γῆν βουλήσει, κατελθὼν ὡς θνητός, ἐπανάγεις ἀπὸ γῆς πρὸς οὐράνια, τοὺς ἐκεῖθεν πεπτωκότας Ἰησοῦ.

Ἐν καινῷ μνημείῳ, κατετέθης Χριστέ, καὶ τὴν φύσιν τῶν βροτῶν ἀνεκαίνισας, ἀναστὰς θεοπρεπῶς ἐκ τῶν νεκρῶν.

Οὐρανός σοι θρόνος, ὑποπόδιον γῆ, ὁ δὲ τάφος οὗτος τί σοι κληθήσεται; πάντως οἶκος ἀναστάσεως Χριστοῦ.

Δακρυρρόους θρήνους, ἐπὶ σὲ ἡ Ἄγνη, μητρικῶς ὦ Ἰησοῦ ἐπιρραίνουσα, ἀνεβόα: Πῶς κηδεύσω σὲ Υἱέ;

Οἴμοι φῶς τοῦ Κόσμου! Οἴμοι φῶς τὸ ἐμόν! Ἰησοῦ μου ποθεινότατε ἔκραζεν, ἡ Παρθένος θρηνωδοῦσα γοερῶς.

Ὡ Θεὲ καὶ Λόγε, ὦ χαρὰ ἡ ἐμή, πῶς ἐνέγκω σου ταφὴν τὴν τριήμερον; Νῦν σπαράττομαι τὰ σπλάγχνα μητρικῶς.

Τίς μοι δώσει ὕδωρ, καὶ δακρύων πηγᾶς, ἡ Θεόνυμφος Παρθένος ἐκραύγαζεν, ἵνα κλαύσω τὸν γλυκύν μου Ἰησοῦν;

Ὡ βουνοὶ καὶ νάπαι, καὶ ἀνθρώπων πληθὺς, καὶ τὰ κτίσματα θρηνήσατε ἅπαντα, σὺν ἐμοὶ τῇ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν Μητρὶ.

Ἡ ῥομφαία φεῦ μοι, τῆς πικρᾶς σου σφαγῆς, τὴν καρδίαν μου διέρχεται ἀναρχε, ὦ καινότερον μυστήριον Υἱέ.

Πότε ἶδω Σῶτερ, σὲ τὸ ἄχρονον φῶς, τὴν χαρὰν καὶ ἡδονὴν τῆς καρδίας μου; ἡ Παρθένος ἀνεβόα γοερῶς.

Ἐρυθραῖς μὲν θείων, σῶν αἱμάτων βαφαῖς, χθὲς ἡμῖν πταισμάτων ἔγραψας ἄφεςιν, ἐκ δὲ τάφου νῦν βραβεύεις τὴν ζωὴν.

Προσκυνῶ τὸ Πάθος, ἀνυμνῶ τὴν Ταφὴν, μεγαλύνω σου τὸ κράτος φιλόανθρωπε, δι' ὧν λέλυμαι παθῶν φθοροποιῶν.

Ὡς ἐμνήσθης Σῶτερ, τοῦ ληστοῦ ἐν Σταυρῷ, καὶ ἡμῶν τῶν σὲ ὑμνούντων μνημόνευσον, ὁ δοὺς λύτρον σὴν ψυχὴν ἀντὶ πολλῶν.

Τοὺς ἐν εὐσεβείᾳ, μεταστάντας πιστούς, ἐν σκηναῖς δικαίων Σῶτερ ἀνάπαυσον, βασιλείας σῆς αὐτοὺς καταξιῶν.

Δόξα...

Ἄνυμνοῦμεν Λόγε σὲ τὸν πάντων Θεόν, σὺν Πατρὶ καὶ τῷ Ἁγίῳ σου Πνεύματι, καὶ δοξάζομεν τὴν θείαν σου ταφὴν.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Μακαρίζομέν σε, Θεοτόκε ἄγνη, καὶ τιμῶμεν τὴν ταφὴν τὴν τριήμερον, τοῦ Υἱοῦ σου καὶ Θεοῦ ἡμῶν πιστῶς.

Καὶ πάλιν τὸ πρῶτον Τροπάριον

Ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ, κατετέθης Χριστέ, καὶ Ἀγγέλων στρατιαὶ ἐξεπλήττοντο, συγκατάβασιν δοξάζουσαι τὴν σὴν.

ΣΤΑΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

Ἦχος πλ. α'.

Ἄξιόν ἐστι, μεγαλύνειν σέ τὸν Ζωοδότην, τὸν ἐν τῷ Σταυρῷ τὰς χεῖρας ἐκτείναντα, καὶ συντριψάντα τὸ κράτος τοῦ ἐχθροῦ.

Ἄξιόν ἐστι, μεγαλύνειν σέ τὸν πάντων Κτίστην, τοῖς σοῖς γὰρ παθήμασιν ἔχομεν, τὴν ἀπάθειαν ὀυσθέντες τῆς φθορᾶς.

Ἐφριξεν ἡ γῆ, καὶ ὁ ἥλιος Σῶτερ ἐκρύβη, σοῦ τοῦ ἀνεσπέρου φωτός Χριστέ, ἐν τῷ τάφῳ δύντος νῦν σωματικῶς.

Ἄνω σέ Σωτήρ, ἀχωρίστως τῷ Πατρὶ συνόντα, κάτω δὲ νεκρὸν ἠπλωμένον γῆ, καθορῶντα φρίττει νῦν τὰ Σεραφεῖμ.

Ῥήγνυται ναοῦ, καταπέτασμα τῆ σῆ σταυρώσει, κρύπτουσι φωστῆρες Χριστέ τὸ φῶς, σοῦ κρυβέντος τοῦ ἡλίου ὑπὸ γῆν.

Γῆς ὁ κατ' ἀρχάς, μόνω νεύματι πήξας τὸν γῦρον, ἄπνους ὡς βροτὸς καθυπέδου γῆν, τῷ θεάματι δὲ φριξὼν οὐρανέ.

Θρηνον ἱερόν, δεῦτε ἄσωμεν Χριστῷ θανόντι, ὡς αἱ Μυροφόροι γυναῖκες πρίν, ἴν' ἀκούσωμεν τὸ Χαῖρε σὺν αὐταῖς.

Μῦρον ἀληθῶς, σὺ ἀκένωτον ὑπάρχεις Λόγε, ὅθεν σοι καὶ μῦρα προσέφερον, μυροφόροι σοι τῷ ζῶντι ὡς νεκρῷ.

Μύροις ᾧ Χριστέ, ὁ Νικόδημος καὶ ὁ εὐσχήμων, σέ καινοπρεπῶς περιστεύσαντες, ἀνεβῶν φριξὼν ἅπασα ἡ γῆ.

Ἦμνους Ἰωσήφ, καὶ Νικόδημος ἐπιταφίους, ἄδουσι Χριστῷ νεκρωθέντι νῦν, σὺν αὐτοῖς δὲ μελωδεῖ τὰ Σεραφεῖμ.

Ἐπηξεν Ἀδάμ, Θεοῦ βαίνοντος ἐν Παραδείσῳ, χαίρει δὲ πρὸς Ἄδην φοιτήσαντος, πεπτωκῶς ποτε καὶ νῦν ἐξεγεροθείς.

Τάφῳ Ἰωσήφ, εὐλαβῶς σέ τῷ καινῷ συγκρούπτων, ἕμνους ἐξοδίους θεοπρεπεῖς, μετὰ θρήνων ἀναμέλπει σοὶ Σωτήρ.

Ἦμμα τὸ γλυκύ, καὶ τὰ χεῖλη σου πῶς μύσω Λόγε; πῶς νεκροπρεπῶς δὲ κηδεύσω σε; φρίττων ἀνεβόα ὁ Ἰωσήφ.

Ἐφριξεν ἰδὼν, τὸ ἀόρατον φῶς σέ Χριστέ μου, μνήματι κρυπτόμενον ἄπνουν τε, καὶ ἐσκότασεν ὁ ἥλιος τὸ φῶς.

Ἦλιος φαιδρόν, ἀπαστράπτει μετὰ νύκτα Λόγε, καὶ σὺ δ' ἀναστὰς ἐξαστράψειας, μετὰ θάνατον φαιδρῶς ὡς ἐκ παστοῦ.

Γῆ σέ πλαστοουργέ, ὑπὸ κόλπους δεξαμένη Σῶτερ, τρόμῳ συσχεθεῖσα τινάσσεται, ἀφυπνίσασα νεκροὺς τῷ τιναγμῷ.

Ἦρθη σταυρωθείς, ὁ ἐν ὕδασι τὴν γῆν κρεμάσας, ἄπνους δ' ἐν αὐτῇ οὗτος θάπτεται, ὃ μὴ φέρουσα ἐσειέτο δεινῶς.

Ἦδυσ τῆ σαρκί, ὁ ἀνέσπερος εἰς γῆν φωσφόρος, καὶ μὴ φέρων βλέπειν ὁ ἥλιος, ἐσκοτίσθη μεσημβρίας ἐν ἀκμῇ.

Ἦπνωσας μικρόν, καὶ ἐζώσας τοὺς τεθνεῶτας, καὶ ἐξαναστὰς ἐξανέστησας, τοὺς ὑπνοῦντας ἀπ' αἰῶνος Ἀγαθέ.

Ὡσπερ πελεκάν, τετρωμένος τὴν πλευράν σου Λόγε, σοὺς θανόντας παῖδας ἐζώσας, ἐπιστάξας ζωτικὸς αὐτοῖς κρουνοὺς.

Ἥλιον τὸ πρίν, Ἰησοῦς τοὺς ἀλλοφύλους κόπτων, ἔστηκεν αὐτὸς δὲ ἀπέκρυψας, καταβάλλων τὸν τοῦ σκότους ἀρχηγόν.

Κόλπων πατρικῶν, ἀνεκφοίτητος μείνας οἰκτίρμον, καὶ βροτὸς γενέσθαι ἠυδόκησας, καὶ εἰς ἄδην καταβέβηκας Χριστέ.

Ἄδης ὁ δεινός, συνετρόμαξεν ὅτε σε εἶδεν, ἤλιε τῆς δόξης ἀθάνατε, καὶ ἐδίδου τοὺς δεσμίους ἐν σπουδῇ.

Ἐκλαιε πικρῶς, ἢ πανάμωμος Μήτηρ σου Λόγε, ὅτε ἐν τῷ τάφῳ ἐώρακε, σὲ τὸν ἄφραστον καὶ ἄναρχον Θεόν.

Νέκρωσιν τὴν σὴν, ἢ σὴ πάναγνος Χριστέ μου Μήτηρ, βλέπουσα πικρῶς ἀνεβόα σοὶ. Μὴ βραδύνης ἢ ζωὴ ἐν τοῖς νεκροῖς.

Σὲ τὸν τοῦ παντός, γλυκασμὸν ἢ Μήτηρ καθορῶσα, πόμα ποτιζόμενον τὸ πικρὸν, βρέχει δάκρυσιν τὰς ὄψεις γοερῶς.

Μόνη γυναικῶν, χωρὶς πόνων ἔτεκόν σε Τέκνον, πόνους δὲ νῦν φέρω τῷ πάθει σου, ἀφορήτους ἔλεγεν ἢ Σεμνή.

Τέτρωμαι δεινῶς, καὶ σπαράττομαι τὰ σπλάγχνα Λόγε, βλέπουσα σφαγὴν σου τὴν ἄδικον, ἢ Παρθένος ἀνεβόα ἐν κλαυθμῷ.

Ἴδε μαθητὴν, ὃν ἠγάπησας καὶ σὴν Μητέρα, καὶ φθογγὴν δὸς τέκνον γλυκύτατον, ἀνεβόα θρηναδοῦσα ἢ Ἀγνή.

Φεῦ! τοῦ Συμεῶν, ἐκτετέλεσται ἢ προφητεία, ἢ σὴ γὰρ ῥομφαία διέδραμε, τὴν καρδίαν τὴν ἐμὴν, Ἐμμανουήλ.

Ταῦτα Γαβριήλ, μοὶ ἀπήγγειλεν ὅτε κατέπτη, καὶ ἡ βασιλεία αἰώνιος, ὅτι ἔσται τοῦ Υἱοῦ μου Ἰησοῦ.

Εἶδε τὸν σεισμόν, ἑκατόνταρχος καὶ τὰ σημεῖα, καὶ Υἱόν Θεοῦ σε ἐκήρυττε, σταυρωθέντα καὶ θανόντα δι' ἡμᾶς.

Ὑμνοῖς σου Χριστέ, νῦν τὴν Σταύρωσιν καὶ τὴν Ταφὴν τε, ἅπαντες πιστοὶ ἐκθειάζομεν, οἱ θανάτου λυτρωθέντες σὴ ταφῇ.

Δόξα...

Ἄναρχε Θεέ, συναΐδιε Λόγε καὶ Πνεῦμα, σκῆπτρα τῶν Ἀνάκτων κραταίωσον, καὶ εἰρήνην δὸς ἡμῖν ὡς ἀγαθός.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Τέξασα ζωὴν, Παναμώμητε ἀγνή Παρθένε, παῦσον Ἐκκλησίας τὰ σκάνδαλα, καὶ εἰρήνευσον αὐτὴν ὡς ἀγαθή.

Καὶ πάλιν τὸ πρῶτον Τροπάριον

Ἄξιόν ἐστι, μεγαλύνειν σὲ τὸν Ζωοδότην, τὸν ἐν τῷ Σταυρῷ τὰς χεῖρας ἐκτείναντα, καὶ συντριψάντα τὸ κράτος τοῦ ἐχθροῦ.

ΣΤΑΣΙΣ ΤΡΙΤΗ

Ἦχος γ'

Αἱ γενεαὶ πᾶσαι, ὕμνον τῇ ταφῇ σου, προσφέρουσι Χριστέ μου.

Τοῦ ξύλου καθελὼν σε, ὁ ἀπ' Ἀριμαθαίας, ἐν τάφῳ σέ κηδεύει.

Ὁ Ἰωσήφ κηδεύει, μετὰ τοῦ Νικοδήμου, νεκροπρεπῶς τὸν Κτίστην.

Δεῦρο πᾶσα κτίσις, ὕμνους ἐξοδίους, προσοίσωμεν τῷ Κτίστη.

Υἱὲ Θεοῦ παντάναξ, Θεέ μου πλαστοργέ μου, πῶς πάθος κατεδέξω;

Οὐς ἔθρεψε τῷ μάννα, ἐκίνησαν τὴν πτέρναν, κατὰ τοῦ Εὐεργέτου.

Οὐς ἔθρεψε τῷ μάννα, διδοῦσι τῷ Σωτῆρι, χολὴν ἅμα καὶ ὄξος.

Πικρὰν χολὴν καὶ ὄξος, οἰκτίρμον ἐποτίσθης, πικρίας λύων γεῦσιν.

Ἰκρίω προσεπάγης, ὁ πάλαι τὸν λαόν σου, νεφέλης στύλῳ σκέπων.

Ὡ τῆς παραφροσύνης, καὶ τῆς χριστοκτονίας, τῆς τῶν προφητοκτόνων!

Ὡς ἄφρων ὑπηρέτης, προδέδωκεν ὁ μύστης, τὴν ἄβυσσον σοφίας.

Τὸν ῥύστην ὁ πωλήσας, αἰχμάλωτος κατέστη, ὁ δόλιος Ἰούδας.

Οὐράνιαι δυνάμεις, ἐξέστησαν τῷ φόβῳ, νεκρὸν σέ καθορῶσαι.

Ὅρῶσα νεκρωθέντα, ἢ σέ τεκοῦσα Λόγε, μητροπρεπῶς ἐθρήνει.

Ἀνέκραζεν ἡ Κόρη, θερμῶς δακρυροοῦσα, τὰ σπλάγχνα κεντουμένη.

Ὡ γλυκύ μου ἔαρ, γλυκύτατόν μου τέκνον, ποῦ ἔδου σου τὸ κάλλος;

Ὡ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου, γλυκύτατόν μου τέκνον, πῶς τάφῳ νῦν καλύπτῃ;

Σὺν τῷ Ἀδὰμ τὴν Εὐᾶν, ἐλευθερῶσαι Μήτηρ, μὴ θρήνει, ταῦτα πάσχω.

Δοξάζω σου Υἱέ μου, τὴν ἄκραν εὐσπλαγχνίαν, ἧς χάριν ταῦτα πάσχεις.

Ἀνάστα Ζωοδότα, ἢ σέ τεκοῦσα Μήτηρ, δακρυροοῦσα λέγει.

Ἐξαναστῆναι σπεῦσον, τὴν λύπην λύων Λόγε, τῆς σὲ ἀγνῶς τεκούσης.

Ἀνάστηθι οἰκτίρμον, ἡμᾶς ἐκ τῶν βαράθρων, ἐξανιστῶν τοῦ Ἰδοῦ.

Τοῖς πόθῳ τε καὶ φόβῳ, τὰ πάθη σου τιμῶσι, πταισμάτων δίδου λύσιν.

Αἱ Μυροφόροι Σῶτερ, τῷ τάφῳ προσελθοῦσαι, προσέφερόν σοι μῦρα.

Ἐρραναν τὸν τάφον, αἱ Μυροφόροι μῦρα, λίαν πρῶτι ἐλθοῦσαι. (3)

Ἀρώματα καὶ μῦρα, μαθήτραι γυναῖκες, προσφέρουσι τῷ τάφῳ.

Τὸ χαίρετε δ' ἐκεῖναι, ἀκούουσιν εὐθέως, εἰς ἀμοιβὴν τῶν δώρων.

Τὰ δάκρυα ὡς μῦρα, τῇ σῇ ταφῇ προσφέρειν, ἀξιώσον με Σῶτερ.

Εἰρήνην Ἐκκλησίᾳ, λαῷ σου σωτηρίαν, δώρησαι σῇ Ἐγέρσει.

Καὶ μνήσθητι Σωτήρ μου, ἡμῶν τῶν ἀνυμνούντων, τὰ τίμιά σου Πάθη.

Καὶ τῶν κεκοιμημένων, μνημόνευσον Σωτήρ μου, ἐν δόξῃ ὅταν ἔλθῃς.

Ἰλέω ὄμματί Σου, ἐπίβλεψον τοὺς πάντας, ἐν κρίσει τῇ μελλούσῃ.

Καὶ φρούρει τὴν σὴν ποιμνὴν, μετὰ τοῦ Ποιμενάρχου, Χριστέ μου πανοικτίρμον.

Δόξα...

Τριάς Μονὰς Θεέ μου, Πατὴρ Υἱὸς καὶ Πνεῦμα, ἐλέησον τὸν κόσμον.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Ἰδεῖν τὴν τοῦ Υἱοῦ σου, Ἀνάστασιν Παρθένε, ἀξιώσον σοὺς δούλους.

Καὶ πάλιν τὸ πρῶτον Τροπάριον

Αἱ γενεαὶ πᾶσαι, ὕμνον τῇ ταφῇ σου, προσφέρουσι Χριστέ μου.